

JEŽKI na jesenskem vrtu

Čeprav je jež divja žival, ni nič nenavadnega, da ga srečamo na vrtu ali celo v centru mesta. Veš, kaj storiti, če srečaš ježa?

Skoraj vsak med nami je že kdaj videl ali pa vsaj slišal ježa. Te prikupne bodičaste živali so namreč aktivne predvsem ponoči. Živijo v gozdovih in na travnikih, pogosto pa se po zavetje in hrano zatečejo na naš vrt.

Kdo jih ogroža?

Ko se sprehajajo po gozdnih tleh, so lahko pri tem precej glasni. Na žalost ljudje ježe zelo ogrožamo.

Zelo veliko jih namreč konča pod kolesi avtomobilov, po nesreči pa jih poškodujemo tudi med drugimi vrtnimi opravili, na primer med košnjo. Nevarni so celo ribniki, če so obdani z visokim robom. Jež sicer zna plavati, vendar se vseeno lahko utopi, če ne more zlesti iz vode.

Jež se pred nevarnostjo zaščiti tako, da se zvije v klobčič.

Previdno torej na vrtu. Preden doma kosite travo, prižgete kres, premečete kup listja ali komposta, se prepričajte, da se pod vsem tem ne skriva jež. Starše pa opozori tudi, da previdnost na cesti ni odveč, saj jo pogosto prečka tudi kakšen jež.

Divja ali domača žival?

Nekateri ljudje imajo ježe doma. Vendar to ni ista vrsta živali, kot tisti jež, ki ga srečamo zunaj. Doma imamo **afriške beloprse ježe**, ki so domače živali in so prilagojeni na bivanje s človekom. Tudi na videz se razlikujejo od ježev, ki jih srečamo pri nas v naravi.

Ježi, ki živijo v Sloveniji, so torej divje živali. Poleg tega so zaščiteni. To pomeni, da jih ne smemo vzeti iz narave in imeti doma, loviti, božati ali kakorkoli drugače vznemirjati. Lahko pa jih v tišini opazujemo od daleč.

Jabolka in hruške ...

Jež jabolka in hruške je predvsem v pravljičah in pesmicah. V resnici so ježi žužkojedi. **Prehranjujejo se z različnimi žuželkami, deževniki, polži, pa tudi kakšno ptičje jajce se znajde na njihovem jedilniku.** Tako je jež pravzaprav zelo koristen obiskovalec vrta, saj ga ščiti pred različnimi škodljivci, pridelke pa pusti pri miru.

Pozor! Ježem ne smemo dajati mleka. Mleko jim povzroča hudo drisko, zaradi katere lahko celo umrejo.

Z veseljem bo pomical tudi kakšne pasje ali mačje brikete, v trgovini za živali pa imajo tudi posebno hrano za ježe. Če torej ježa ne želimo na svojem vrtu, moramo hrano za pse in mačke umakniti tako, da je jež ne bo dosegel. Če pa želimo ježu pomagati, mu lahko nastavimo posodico s pasjo ali mačjo hrano.

FOTOGRAFIJE: SHUTTERSTOCK

Ali jež potrebuje našo pomoč?

Dodatna zaloga hrane ježu koristi predvsem jeseni. **Zimo namreč prespi** in pred zimskim spancem si mora nabrati dovolj maščobe, da preživi. Posodica s hrano za ježke na vrtu zato jeseni ni odveč. Pripraviš pa mu lahko tudi varno zavetje, kjer bo lahko prezimil. Dom si rad poišče v kupu listja ali vejevja, v kakšnem grmu, v votlem deblu ali celo pod kupom komposta. Izdelaš lahko tudi hišico za ježka, ki naj bo umaknjena na rob vrta ali dvorišča in zaščiten pred dežjem. Vanjo lahko položiš nekaj suhega listja ali časopisnega papirja, da bo ježek spal na suhem.

Če vidiš ježa, pa ga vseeno pusti čisto pri miru. Ne smeš ga božati ali prijemat, lahko pa ga v tišini opazuješ od daleč. Ježi se nas namreč bojijo, in če se jih dotikamo, se ob tem ne počutijo dobro. Drugače pa je, če je jež poškodovan. V takem primeru s starši pokličite **Zatočišče za živali prosto živečih vrst**, kjer vam bodo povedali, kako ježu pomagati.

Ali veš?

Ker je jež divja žival, ga ne smemo imeti doma. Lahko pa mu pomagamo tako, da mu na vrtu pripravimo varno zavetje in nastavimo nekaj hrane in vode.